

KEPERLUAN PEMBANGUNAN MODUL PEDAGOGI SURAH AL-FATIHAH DAN TIGA QUL BERASASKAN TEKNOLOGI UNTUK PELAJAR PEKAK DI KOLEJ VOKASIONAL***Muhammad Sayuti Bin Sabdan**

Norlidah Alias

Mohd Yakub @ Zulkifli Mohd Yusof

Nazean Jomhari

Universiti Malaya

**mrsayuti@politawau.edu.my*

Abstract: Deaf students are classified as People with Disabilities due to their impairment in hearing and speaking. They are categorized into three levels which are mild-deaf, moderate-deaf and severe-deaf. Thus, there is a growing attention towards developing the curriculum of Islamic Education for this special needs group both at national and global level. In addressing this issue, a special Islamic Education curriculum has been implemented for both primary and secondary education in Malaysia. However, there is no special curriculum of Islamic Education for deaf students in Vocational College at this moment, as they are still using the same syllabus as the other normal students. Therefore, the researcher had conducted a study related to the needs of a specifically designed curriculum; focusing on Quranic Studies for deaf students in Vocational College. The method of the study was mainly based on qualitative approach which is semi-structured interviews. The respondents involved were 10 Quran Studies lecturers from Vocational Colleges all over Malaysia. The findings indicate that there are two essential elements that should be taken into account which are teaching methods and design technology. Thus, there is an urging need for deaf students to learn Quran through a special method which better suits their need and ability. The study also suggests that it is extremely important to develop a technology- based pedagogical module of Quranic Studies, specifically tailored for deaf students in Vocational College. This is to ensure that they will get equal prospect of learning in Quran Studies as the other normal, typical students of Vocational College.

Keywords: *Deaf Students, Quranic Studies, Vocational College*

PENGENALAN

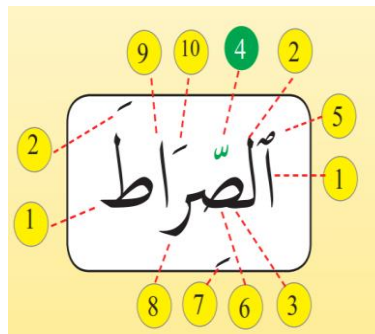
Golongan pekak merupakan salah satu golongan orang kurang upaya (OKU) yang mempunyai ketidakupayaan pendengaran dan pertuturan. Ia terdiri daripada pekak teruk, sederhana dan ringan (Muhammad Sayuti Sabdan, Norlidah Alias, Mohd Yakub @ Zulkifli Mohd Yusof, & Nazean Jomhari, 2018). Walau bagaimanapun, ketidakupayaan ini tidak menghalang mereka untuk mendapat pendidikan sepertimana pelajar tipikal yang lain. Program pendidikan bagi pelajar pekak terdiri daripada empat peringkat iaitu (Masitah Hayati Mad Isa & Suhaida Abdul Kadir, 2014) dalam Bahagian Pendidikan Khas, 2013);

- i. Peringkat 1 (Pra Sekolah).
- ii. Peringkat 2 (Pendidikan Rendah).
- iii. Peringkat 3 (Pendidikan Menengah).
- iv. Peringkat 4 (Pendidikan Akademik dan Vokasional).

Pada peringkat Vokasional, ia terbahagi kepada dua cabang iaitu Sekolah Menengah Vokasional Pendidikan Khas (SMVPK) dan Kolej Vokasional Pendidikan Khas Integrasi. SMPVPK yang pertama di Malaysia ialah SMPVPK Shah Alam. Ia dibina pada tahun 1987 (SPMVPK, 2015). Manakala Kolej Vokasional Keningau merupakan satu-satunya Kolej Vokasional yang menyediakan program Program Pendidikan Khas Integrasi (PPKI) iaitu sekolah arus perdana yang mempunyai kelas khas untuk pelajar berkeperluan khas masalah pendengaran (Kementerian Pendidikan Malaysia, 2019a).

Menerusi Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia (PPPM) 2013-2025 pihak Kementerian Pendidikan Malaysia telah menyusun semula kurikulum pendidikan khas mengikut kesesuaian dan keupayaan pelajar berkeperluan khas iaitu menerusi Kurikulum Standard Sekolah Pendidikan Khas (KSSR Pendidikan Khas) dan Kurikulum Standard Sekolah Menengah Pendidikan Khas (KSSM Pendidikan Khas) (Kementerian Pelajaran Malaysia, 2012).

Sehubungan dengan itu, KSSR Pendidikan Islam Pendidikan Khas masalah pendengaran turut diperkenalkan (KSSR Pendidikan Khas, 2011). Kaedah pengajaran dan pembelajaran al-Quran untuk pelajar pekak adalah menggunakan kaedah Fakih. Kaedah Fakih adalah kaedah yang berasaskan nombor dan warna (rujuk rajah 1.1 dan 1.2) (Nor 'Aziah Mohd Daud, 2012). Pada peringkat sekolah menengah pendidikan khas dan SMVPK pula menggunakan KSSM Pendidikan Islam Pendidikan Khas sama seperti pelajar berkeperluan khas yang lain iaitu masalah penglihatan dan masalah pembelajaran. Kaedah yang digunakan adalah menggunakan kaedah Iqra' (Kementerian Pendidikan Malaysia, 2019c). Manakala pelajar pekak di Kolej Vokasional pula menggunakan modul Pendidikan Islam aliran kemahiran sama seperti pelajar tipikal yang lain iaitu berpandukan dengan Kurikulum Standard Kolej Vokasional Pendidikan Islam Sijil Vokasional Malaysia (Kementerian Pendidikan Malaysia, 2019b). Selain itu, ia juga bergantung dengan kreativiti guru itu sendiri.

Rajah 1.1. Penggunaan nombor satu hingga sepuluh serta pengulangan semula nombor satu di awal bacaan dalam kaedah Fakih (Nor 'Aziah Mohd Daud, 2012)

Rajah 1.2. Warna mewakili setiap tanda bacaan (Nor 'Aziah Mohd Daud, 2012)

PENYATAAN MASALAH

Golongan OKU adalah golongan yang mempunyai ketidakupayaan sama ada dari sudut ketidakupayaan, penglihatan, pendengaran, pembelajaran, fizikal. Namun begitu, golongan OKU tidak terlepas daripada melaksanakan segala perintah Allah SWT dan menjauhi segala laranganNya selagi mana ia memenuhi syarat-syarat sebagai seorang Mukallaf (Ab Aziz Mohd Zin, Mohamad Kamil Ab Majid, Anisah Ab Ghani, Mohd Fauzi Hamat, Nor Raudah Hj Siren & Juwairiah Hassan, 2009; Azman Ab Rahman, Norakyairee Mohd Raus, Hussein 'Azeemi Abdullah Thaidi, & Mohammad Naqib Hamdan, 2014; Mohd Huzairi Awang, Hajaratul Bahti Zakaria, Bani hidayat Mohd Shafie, & Nor Hayati Fatmi Talib, 2010). Walau bagaimanapun, terdapat beberapa isu yang dihadapi oleh pelajar pekak dalam mempelajari dan menguasai ilmu-ilmu al-Quran. Antaranya ialah berkenaan dengan modul pengajaran dan pembelajaran pendidikan Islam pengajian al-Quran untuk pelajar di Kolej Vokasional. Modul Pendidikan Islam yang digunakan oleh pelajar pekak di Kolej Vokasional iaitu melalui Kurikulum Standard Kolej Vokasional Pendidikan Islam (KSKV Pendidikan Islam) adalah sama dengan pelajar tipikal aliran kemahiran (Kementerian Pendidikan Malaysia, 2019b).

Menurut Ab. Aziz Mohd Zin et al. (2009) menyatakan sebanyak 87.7% orang pekak bersetuju bahawa pendidikan agama adalah penting kepada mereka. Selain itu, sebanyak 81.9% setuju dengan program dan aktiviti yang berkaitan dengan agama Islam. Pada peringkat sekolah rendah dan menengah masing-masing menggunakan kaedah Fakih (KSSR Pendidikan Khas, 2011) dan Iqra' (Hamdi Ishak, Ab Halim Tamuri, Rosadah Abdul Majid, & Safani Bari, 2012). Namun begitu, ia bergantung dengan kreativiti guru itu sendiri (Muhammad Sayuti Sabdan et al., 2018). Walau bagaimanapun, terdapat beberapa isu berkenaan dengan kaedah Fakih iaitu pelajar keliru dengan cara kaedah itu

dilaksanakan dari sudut nombor dan cara baca (Muhammad Sayuti Sabdan, 2014). Manakala kaedah Iqra' pula menjadi kekangan bagi pelajar pekak untuk menyebut dengan betul cara sebutan huruf-huruf hijaiyyah. Ini adalah disebabkan ketidakupayaan pendengaran dan pertuturan mereka (Muhammad Sayuti Sabdan et al., 2018).

Isu seterusnya ialah kurangnya penguasaan pedagogi al-Quran oleh guru-guru terhadap pelajar pekak (Ab Aziz Mohd Zin et al., 2009; Abdul Munir Ismail, 2009; Hamdi Ishak et al., 2012; Juwairiah Hassan, 2009). Berdasarkan kajian Nur Hannah Saari, Cila Umat dan Kamarul Shukri Mat The (2013) bahawa majoriti guru agama untuk pelajar pekak masih kurang kreatif dalam pengajaran dan pembelajaran dengan skor min 3.36 dan sebanyak 48.38% (Abdul Munir Ismail, 2009). Menurut Ab Aziz Mohd Zin et al. (2009); Abdul Munir Ismail (2009); Juwairiah Hassan (2009) bahawa majoriti guru agama bagi masalah pendengaran masih kurang menguasai bahasa Isyarat. Ini memberi impak negatif ke atas pelajar pekak dalam menerima maklumat dengan betul. Ini dibuktikan dalam kajian Abdul Munir Ismail (2009) sebanyak 52.26% bersetuju bahawa kelas agama bagi golongan pekak masih kurang jurubahasa isyarat.

Selain itu, pelajar pekak terutamanya aliran vokasional mempunyai kemahiran asas yang rendah seperti membaca dan menulis. Hal ini memberi kesan terhadap pelajar pekak dalam berkomunikasi dan mengadaptasikan idea dengan orang lain yang tidak mampu untuk berbahasa isyarat (Madinah Mohd Yusof, Mohd Hanafi Mohd Yasin & Mahidin Awang Itam, 2017). Hal ini juga turut dinyatakan oleh Houston, Bruce, dan Svorny (2010), bahawa pelajar pekak kurang mahir dalam kemahiran asas seperti membaca dan menulis. Oleh itu, menjadi tanggungjawab setiap Muslim untuk meningkatkan kemahiran membaca dan menulis (al-Alaq 96: 1-5) terutamanya untuk pelajar pekak aliran vokasional. Ini adalah kerana kemahiran membaca dan menulis ini mampu meningkatkan lagi penguasaan mereka dalam mempelajari ilmu al-Quran. Selain itu, pelajar pekak aliran vokasional juga mempunyai masalah kemahiran berfikir (Madinah Mohd Yusof et al., 2017). Ini adalah kerana mereka mempunyai jangka ingatan yang pendek. Ia bermaksud mereka tidak dapat menyimpan maklumat yang terlalu lama berbanding dengan pelajar tipikal yang lain (Mustafa Che Omar, Nik Hassan Seman, Abdullah Yusoff, & Abdul Hakim Abdullah, 2015).

Isu yang terakhir ialah penggunaan bahan bantu mengajar berasaskan teknologi untuk pengajaran dan pembelajaran al-Quran untuk pelajar pekak. Menurut Nafiseh Alagheband Ghadim, Norlidah Alias, Syar Meeze Mohd Rashid, dan Mohd Yakub Zulkifli Mohd Yusoff (2013) bahawa penggunaan bahan teknologi untuk pelajar pekak masih kurang dipraktikkan.

Oleh yang demikian, kajian ini adalah bertujuan mengenal pasti keperluan pembangunan modul pedagogi surah Al-Fatihah dan Tiga Qul berasaskan teknologi untuk pelajar pekak di Kolej Vokasional.

TUJUAN KAJIAN

Tujuan kajian ini adalah untuk mengenal pasti keperluan Pembangunan Modul Pedagogi Surah Al-Fatihah Dan Tiga Qul Berasaskan Teknologi Untuk Pelajar Pekak Di Kolej Vokasional.

Objektif Kajian

Objektif dalam kajian ini adalah untuk mendapatkan maklumat berkenaan dengan keperluan modul pedagogi surah Al-Fatihah dan Tiga Qul berasaskan teknologi untuk pelajar pekak di Kolej Vokasional.

Objektif Kajian

Mengenal pasti keperluan pembangunan modul pedagogi surah Al-Fatihah dan Tiga Qul berasaskan teknologi untuk pelajar pekak di Kolej Vokasional berdasarkan pandangan guru al-Quran pelajar pekak.

Soalan Kajian

Analisis keperluan

Soalan 1: Apakah modul pedagogi surah Al-Fatihah dan Tiga Qul berasaskan teknologi untuk pelajar pekak di Kolej Vokasional?

1.1 Apakah kaedah pengajaran dan pembelajaran surah Al-Fatihah dan Tiga Qul yang bersesuaian dengan pelajar pekak di kolej Vokasional?

1.2 Adakah pedagogi surah Al-Fatihah dan Tiga Qul bersesuaian dengan pelajar pekak di kolej Vokasional pada masa kini menggunakan teknologi yang berkesan?

Metodologi Kajian

Metodologi dalam kajian ini adalah bersifat kualitatif. Penyelidik menggunakan kaedah temu bual separa berstruktur. Temu bual separa berstruktur ini dijalankan ke atas 10 orang guru Pendidikan al-Quran masalah pendengaran di seluruh Malaysia. Tujuan temu bual separa berstruktur ini dijalankan adalah untuk mengetahui keperluan pembangunan modul Al-Fatihah dan Tiga Qul berasaskan teknologi untuk pelajar pekak di Kolej Vokasional.

Prosedur Pemilihan Responden

Responden dipilih berdasarkan pengalaman guru-guru Pendidikan al-Quran masalah pendengaran di seluruh Malaysia. Berikut merupakan latar belakang responden;

Jadual 1.1

Latar belakang responden

Responden	Jantina	Keupayaan	Pengalaman Mengajar Pelajar pekak Al-Quran
R1	Perempuan	Normal	7 Tahun
R2	Perempuan	Normal	10 Tahun
R3	Perempuan	Pekak	2 Tahun
R4	Lelaki	Normal	5 Tahun
R5	Lelaki	Pekak	4 Tahun
R6	Lelaki	Pekak	5 Tahun
R7	Lelaki	Normal	12 Tahun
R8	Lelaki	Pekak	1 tahun
R9	Lelaki	Pekak	2 Tahun
R10	Lelaki	Pekak	1 Tahun

Jadual 1.1 menunjukkan latar belakang responden. Responden terdiri daripada tiga perempuan iaitu responden R1, R2 dan R3 serta tujuh orang lelaki iaitu responden R4, R5, R6 R7, R8, R9, dan R10. Responden R1 dan R2 adalah normal. Manakala responden R3 adalah pekak. Masing-masing mempunyai pengalaman 7, 10 dan dua tahun pengalaman. Seterusnya responden R4 dan R7 adalah normal. Masing-masing mempunyai pengalaman mengajar orang pekak sebanyak lima dan 12 tahun. Manakala responden R5, R6, R8, R9, dan R10 adalah pekak. Responden R8 dan R10 masing-masing mempunyai pengalaman mengajar al-Quran pekak setahun. Seterusnya responden R5, R6 dan R9 masing-masing mempunyai pengalaman mengajar selama empat, lima dan dua tahun. Akhir sekali, responden R7 iaitu responden yang berpengalaman selama 12 tahun mengajar al-Quran kepada golongan pekak.

Prosedur Pengumpulan Data

Prosedur yang pertama ialah kajian temu bual separa berstruktur telah dibuat ke atas 10 orang responden dirakam dan disimpan. Selepas proses rakaman dan temu bual separa berstruktur selesai dijalankan, rakaman dikumpul dan ditranskripikan ke dalam bentuk *Microsoft Word*.

Prosedur Analisis Data

Data-data tersebut telah dianalisis mengikut tema-tema tertentu ataupun secara tematik selepas semua data tersebut ditranskripikan ke dalam bentuk *Microsoft Word*. Akhir sekali, data-data tersebut telah disemak dan disahkan oleh kesemua responden bagi mendapatkan kesahan dan kebolehpercayaan data (Mohamad Azhar, Kamarul Ariffin & Abdul Shatar Che Abd Rahman, 2012; Muhammad Sayuti Sabdan, 2014).

Dapatan Kajian

Pada bahagian ini, penyelidik akan membincangkan berkenaan dengan hasil dapatan analisis keperluan. Dapatan kajian akan menghuraikan soalan kajian yang pertama (1.1 dan 1.2).

Soalan 1: Apakah modul pedagogi surah Al-Fatihah dan Tiga Qul berasaskan teknologi untuk pelajar pekak di Kolej Vokasional?

Soalan kajian 1.1 Apakah kaedah pengajaran dan pembelajaran surah Al-Fatihah dan Tiga Qul yang bersesuaian dengan pelajar pekak di kolej Vokasional?

Soalan kajian 1.2 Adakah pedagogi surah Al-Fatihah dan Tiga Qul bersesuaian dengan pelajar pekak Kolej Vokasional pada masa kini menggunakan teknologi yang berkesan?

Kaedah Pengajaran dan Pembelajaran Surah Al-Fatihah dan Tiga Qul bersesuaian dengan pelajar pekak di Kolej Vokasional

Berdasarkan hasil dapatan kajian temu bual separa berstruktur terhadap 10 orang al-Quran pekak, penyelidik mendapati bahawa terdapat 10 kaedah pengajaran dan pembelajaran yang telah dicadangkan dan diaplikasikan pelajar pekak, iaitu;

- Kaedah Fakih.
- Kaedah ejaan jari.
- Kaedah ejaan jari Arab.
- Kaedah padanan.
- Kaedah Iqra.
- Keseluruhan Perkataan Bahasa Isyarat Malaysia.
- Kitabah (Menulis).
- Tikrar (Menulis).
- Talaqqi Musyafahah.
- Kenal pasti ayat.

Jadual 1.2

Kesimpulan keseluruhan terhadap 10 orang responden berkenaan dengan kaedah pengajaran dan pembelajaran surah Al-Fatihah dan Tiga Qul bersesuaian untuk pelajar pekak di Kolej Vokasional

Kaedah / Responden	Kaedah Fakih	Kaedah Ejaan Jari	Kaedah Ejaan Jari Arab	Kaedah Padanan	Kaedah Iqra'	Keseluruhan Perkataan Bahasa Isyarat Malaysia (BIM)	Kitabah (Menulis)	Tikrar (pengulangan)	Talaqqi Musyafahah	Kenal Pasti Ayat
R1	✓					✓				
R2		✓							✓	
R3	✓		✓							
R4		✓		✓		✓				
R5					✓		✓	✓	✓	
R6			✓			✓			✓	
R7			✓				✓	✓		
R8			✓				✓	✓	✓	
R9							✓	✓		✓
R10							✓			✓

Jadual 1.1 merupakan kesimpulan keseluruhan temu bual separa berstruktur terhadap 10 orang responden berkenaan dengan kaedah pengajaran dan pembelajaran surah al-fatihah dan tiga qul bersesuaian untuk pelajar pekak di Kolej Vokasional. Berikut merupakan hasil dapatan kajian bagi menjawab soalan kajian 1.1;

i. Kaedah Fakih

Responden R1 dan R2 berpendapat kaedah Fakih sesuai dilaksanakan terhadap pelajar pekak. Responden R1 berkata;

kaedah mengenal huruf, mengenal huruf-huruf al-Quran, mengenal huruf-huruf *hijaiyyah*, mengenal baris ya.. dan aa... kemudian aa... kita aa... menyatukan huruf-huruf tersebut yang menjadi aa... perkataan-perkataan ayat-ayat al-Quran dan aa... kemudian untuk kita memahami lagi mereka apa mereka belajar itu, aa... kita ajar tafsiran dia. (R1:99)

Responden R3 menambah;

Lebih mudah dan aa... lebih senang la. Mudah dan senang kerana berperingkat-peringkat, satu-satu. Lebih mudah untuk awak ajar kan Osman, ok. Untuk belajar, belajar al-Quran. (R3:43)

ii. Kaedah Ejaan Jari

Manakala Responden R2 dan R4 bersetuju kaedah ejaan jari lebih sesuai digunakan. Responden R2 berkata:

kalau macam saya dalam amalan pengajaran saya, saya mengajar menggunakan aa... kaedah ejaan jari. Jadi aa... melalui ejaan jari ni pun aa... kita tidak ajar direct terus sampai tujuh kalau Al-Fatihah tu sampai tujuh ayat. Mungkin aa... satu hari tu satu ayat sahaja. Tapi dalam satu ayat itu بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ mungkin ada tiga atau empat aa... perkataan. (R2:113)

Responden R4 berkata:

Kaedah yang diguna pakai ini adalah mereka akan meng... mengisyaratkan huruf-huruf *hijaiyyah*, huruf-huruf al-Quran menggunakan isyarat aa... jari-jari mereka yang telah di *pattern* kan. (R4:71)

iii. Kaedah Ejaan Jari Arab

Selain itu, Responden R3, R6, R7, dan R8 berpendapat bahawa kaedah ejaan jari Arab adalah lebih sesuai. Responden R3 berkata:

Aa... Arab... lebih mudah. (R3:58)

Seterusnya responden R6 berkata;

Huruf *hijaiyyah* Arab. Yang kedua perkataan-perkataan lafaz dalam aa... lafaz Arab. Isyarat? Dan aa... isyarat Arab. Aa... jadi kaedah yang digunakan aa... lafaz..Aa... Huruf-huruf *hijaiyyah* Arab, kemudian aa... perkataan-perkataan Arab dan terjemahan aa... diteruskan dalam isyarat Arab. (R6:78)

Seterusnya responden R7 menyatakan bahawa;

kaedah pengajaran yang sesuai bagi saya lah, bagi saya dalam lebih kepada aa... apa namanya aa... Bahasa Isyarat Arab lah. Bagi saya guna Arab lebih sesuai sebab aa... dia *universal* maknanya semua orang boleh guna (R7:145)

Akhir sekali responden R8 telah berkata;

dalam digunakan dalam bahasa isyarat Arab ia sangat mudah dan ringkas. Mudah untuk difahami. (R8:67)

iv. Kaedah Padanan

Walau bagaimanapun, Responden R4 menyatakan bahawa kaedah padanan dan kaedah *Iqra'* adalah kaedah yang lebih sesuai berbanding dengan kaedah-kaedah lain. Responden R4 berkata;

kaedah-kaedah yang... yang sesuai lagi mungkin aa... kaedah aaa... urutan, padanan... (R4:102)

v. Kaedah Iqra'

Responden R5 masing-masing menyatakan bahawa kaedah *Iqra'* adalah kaedah yang lebih sesuai berbanding dengan kaedah-kaedah lain. Responden R5 menambah;

Buku... Iqra...aa... perlu ada permulaan. Sama juga macam orang biasa aa... sama ikut. Kalau boleh kenal tu huruf yang mula-mula tu dah huruf dah kenal baru kita huruf ulang balik semula kepada ¹ dan ². Dia kena dapat betul-betul yang tak sama yang mereka tulis... tak sama ok boleh baca buku. (R5:109)

vi. Kaedah Keseluruhan Perkataan menggunakan BIM

Seterusnya Responden R1, R4 dan R6 berpendapat bahawa kaedah Keseluruhan Perkataan menggunakan BIM adalah lebih mudah diajarkan terhadap pelajar pekak. Responden R1 berkata:

Maksudnya dengan *بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ* itu aa... bukan kita ajar dia dengan *nama Allah yang maha pengasih lagi maha pemurah sahaja*... tetapi kita bagi tahu secara mendalam lagi. (R1:101)

Responden R4 berkata;

Golongan pekak aa... mempunyai perbezaan dari segi kawasan dan tempat sebagaimana sesebuah negara sedikit perbezaan dalam istilah-istilah mereka begitu juga dalam al-Quran yang mana di Malaysia kebanyakan aa... orang-orang pekak mempelajari, membaca al-Quran aa... dan belajar menggunakan bahasa Melayu... (R4:84)

Responden R6 menambah;

Pertama Melayu aa... faham dalam bahasa Melayu kemudian diterjemahkan Arab. (R6:107)

vii. Kaedah Kitabah (menulis)

Responden R5, R7, R8, R9, dan R10 pula mengatakan bahawa kaedah *kitabah* (menulis) adalah lebih sesuai digunakan. Responden R5 berkata;

Tengok... sebanyak tiga kali cukup. Tengok berapa kali, berapa sampai tulis macam mana boleh baca *بِسْمِ اللّٰهِ* aa... itu cukup. Sampai dulu satu, satu persatu satu. Mereka boleh dan seterusnya tulis, dia tulis lepas tu dan seterusnya boleh lah, boleh pecah-pecah. Pecah-pecah huruf-huruf, huruf tu apa. Itu jak. (R5:87)

Responden R7 menyatakan;

Aa... penulisan... sentiasa ulang lah. Maknanya kalau lulus pun kena dalam satu hari... satu hari kena buat dua tiga kali. (R7:160)

Selain itu, responden R8 juga berkata;

Ok permulaan mesti kena dituliskan dahulu, dituliskan huruf-huruf. Yang kedua aa... setiap individu, setiap individu kena... menulis aa... praktik setiap tulisan setiap huruf-huruf yang diberi. (R8:74)

Responden R10 berkata;

dia kena berlatih melalui tulisan (R10:139)

viii. Kaedah Tikrar (Pengulangan)

Seterusnya Responden R5, R7, R8, dan R9 berpendapat bahawa kaedah *Tikrar* (pengulangan) adalah lebih berkesan berbanding kaedah-kaedah yang lain. Responden R5 berkata;

Pengulangan tu betul lah bersama-sama dengan kawan-kawan yang ada tu. (R5:127)

Responden R7 dan R9 turut menambah;

Aa... itu lah pengulangan lah. Saya biasa memang mengulang sajalah. (R7:155)

Dia ada pengulangan. Banyak aa... pengulangan. (R9:95)

Responden R8 berkata;

Diulang lagi dan lagi huruf-huruf *hijaiyyah* itu supaya mereka ingat hafal huruf-huruf dan faham. (R8:75)

ix. *Talaqqi Musyafahah*

Manakala Responden R2, R5, R6, dan R8 pula menyatakan bahawata*talaqqi musyafahah* sesuai digunakan sebagai kaedah pengajaran dan pembelajaran al-Quran terhadap pelajar pekok.

Responden R2 berkata;

untuk ketiga-tiga surah Qul, tiga Qul tu maknanya harus ada proses *talaqqi* dan *musyafahah* secara jelas (R2:122)

Malah Responden R5 turut berkata;

Sorang-sorang. Kalau 2 orang, 3 orang atau 4 orang pun saya tak boleh. Ambil satu dulu, satu-satu terutama satu dah selesai, ok satu dah selesai, dah selesai, dah selesai. Cuma satu orang, satu orang, satu orang itu lebih baik. (R5:121)

Responden R6 berkata;

Latih tubi bersendirian, berterusan sehingga dia faham. Ataupun tidak faham dia kena bertanya kepada guru dan yang keempat akan ber *talaqqi* dan *musyafahah* bersama guru. (R6:241)

Responden R8 berkata;

Itu sahaja. Aa... kemudian diajar melalui aa... dengan cara *talaqqi* dan *musyafahah* secara berdepan untuk aa... menambahbaik kefahaman mereka. (R8:78)

x. *Kaedah Kenal Pasti Potongan Ayat*

Akhir sekali ialah Responden R9 dan R10 menyatakan bahawakaedah kenal pasti potongan ayat ini lebih sesuai dilaksanakan di dalam kelas. Responden R9 berkata;

cerita surah-surah satu-satu dan dipecahkan, dipecahkan aa... surah-surah tersebut dan dipecahkan huruf-huruf (R9:57)

Selain itu, kaedah ini juga dapat meningkatkan tahap kefahaman mereka.

Responden R9 berkata;

dan di, di, difahami dan dihafal. (R9:58)

Responden R10 juga berkata;

First kita fotostat kan aa... apa ni, macam perkataan... kita potong, potong-potong kan supaya murid tu dia belajar Al-Fatihah tu dia boleh hafal lah. (R10:137)

1.2 Bentuk Teknologi yang Bersesuaian Dalam Pengajaran dan Pembelajaran Surah Al-Fatihah dan Tiga Qul Untuk Pelajar Pekak Di Kolej Vokasional

Soalan kajian 1.2 iaitu Adakah pedagogi surah Al-Fatihah dan Tiga Qul bersesuaian dengan pelajar pekak Kolej Vokasional pada masa kini menggunakan teknologi yang berkesan?

Berdasarkan hasil dapatan kajian temu bual separa berstruktur terhadap 10 orang al-Quran pekak, penyelidik mendapati bahawa terdapat iaitu tiga tema dan 12 sub tema bagi menjawab kajian soalan 1.2, iaitu;

- i. Teknologi tradisional.
 - a. Buku nota.
 - b. Papan tulis.
 - c. Kad imbasan.
- ii. Teknologi moden.
 - a. Aplikasi.
 - b. Telefon pintar.
 - c. *Tab*.
 - d. Televisyen.
 - e. Projektor.
- iii. Bentuk / ciri-ciri teknologi.
 - a. Visual yang jelas
 - b. Tulisan yang jelas
 - c. Gambar yang jelas.
 - d. Warna yang jelas, menarik dan tetap

Jadual 1.3

Kesimpulan keseluruhan 10 orang responden berkenaan dengan bentuk teknologi surah Al-Fatihah dan Tiga Qul bersesuaian untuk pelajar pekak di Kolej Vokasional

Bentuk Teknologi / Responden	Teknologi Tradisional			Teknologi Moden					Ciri-ciri Teknologi	
	Buku Nota	Papan Tulis	Kad Imbasan	Aplikasi	Telefon Pintar	<i>Tab</i>	Televisyen	Projektor	Visual yang Jelas	Warna yang Tetap dan Menarik
R1									√	√
R2			√	√					√	
R3	√			√	√	√				
R4									√	√
R5	√									
R6			√							√
R7				√					√	
R8								√		
R9			√		√	√	√	√		√
R10	√	√								

Jadual 1.2 merupakan kesimpulan keseluruhan temu bual separa berstruktur terhadap 10 orang responden berkenaan dengan bentuk teknologi surah Al-Fatihah dan Tiga Qul bersesuaian untuk pelajar pekak di Kolej Vokasional. Berikut merupakan hasil dapatan kajian bagi menjawab soalan kajian 1.2;

i. Teknologi Tradisional

a. Buku Nota

Responden R3 menyatakan bahawa ayat al-Quran perlulah ditulis di dalam buku nota agar mudah dijadikan sebagai bahan rujukan. Responden R3 juga berkata;

Pelajar itu nampak macam mana untuk susun baru semak balik dalam buku lah. (R3:119)

Responden R5 menambah;

Tulis, tulis, tulisan... bagi yang dah habis tulisan tu, mereka bolehlah terus buku. Beli buku sahaja, baca buku Al-Fatihah itu sahaja. Iqra pun sama. (R5:221)

Manakala responden R10 meyakini bahawa buku nota perlulah bersama-sama dengan papan tulis sebagai bahan bantu mengajar. Responden R10 pula berkata;

Nota, dia kata gunakan nota dan juga aa... papan tulis lah. (R10:164)

b. Papan Tulis

Hanya responden R10 sahaja menyatakan bahawa perlunya penggunaan papan tulis dalam Pendidikan al-Quran untuk pelajar pekak.

Responden R10 berkata;

Nota, dia kata gunakan nota dan juga aa... papan tulis lah. (R10:164)

c. Kad Imbasan

Responden R2 berpendapat bahawa kad imbasan itu perlulah disusun menjadi satu ayat yang betul dan tersusun. Responden R2 berkata;

membuat kad-kad dicantum-cantumkan kad itu akhirnya menjadi satu ayat yang betul. (R2:339)

Manakala pandangan responden R6 pula ialah kad-kad tersebut akan dicampur aduk secara rawak. Kemudian pelajar pekak akan susun mengikut susun yang betul. Responden R6 turut berkata;

kaedah yang ... yang pertama ada diguna pakai menyusun guru akan aa... mencampur aduk kan macam *flashcard* tadi dan pelajar akan menyusun ... menyusun huruf-huruf. (R6:257)

Responden R9 menambah;

Menggunakan *flash card* ataupun apa yang boleh diguna pakai untuk pelajar pekak lebih gembira. Aa... untuk gambar yang lebih besar, untuk mat... visual untuk aa... apa pembelajaran menggunakan kaedah visual. (R9:194)

ii. Teknologi Moden

a. Aplikasi

Responden R2 berpendapat bahawa penggunaan aplikasi adalah sesuai untuk pelajar pekak kerana ia lebih tertumpu pada pengajaran berbentuk visual. Responden R2 berkata;

Aksara ataupun kod tangan dalam bentuk bukan *game* tapi lebih kepada apa kita panggil ya... aa... *apps* kan... dia akan sangat aa... membantu sebab mereka ni *visual learner* aa... (R2:291)

Selain itu, responden R3 dan R7 berpendapat bahawa penggunaan aplikasi juga mudah diakses serta cepat dilaksanakan dengan lebih baik. Responden R3 berkata;

Kalau guna *software* lagi cepat dan senang sebenarnya kalau dia boleh buat *apps* kalau ada *tabletaa*... lagi cepatlah lebih senang. (R3:122)

Responden R7 menambah;

So saya rasa teknologi mungkin kita boleh bina *apps*... membina *apps* untuk huruf aa... pengajaran huruf *hijaiyyah* secara *online* ker macam mana. (R7:264)

b. Telefon Pintar

Telefon pintar merupakan alat yang mudah diakses di mana-mana sahaja serta merupakan bahan teknologi yang mudah didapati. Responden R9 berkata;

Saya merasakan menggunakan *Tab, Handset*ia sangat sesuai kerana mereka perkara itu senang di bawa dan senang diingat dan mereka sentiasa me... be... perkara tersebut. Jika buku mungkin sangat susah, sukar pada masa sekarang. (R9:173)

Responden R3 menamah;

Itu, dah (responden menunjukkan telefon pintar sebagai salah satu bahan teknologi) (R3:100)

c. Tab

Responden R9 berpendapat bahawa penggunaan Tab adalah lebih mudah dibawa ke mana sahaja berbanding dengan buku nota yang lain. Responden R9 berkata;

saya merasakan menggunakan *Tab, Handset* ia sangat sesuai kerana mereka perkara itu senang dibawa dan senang diingat dan mereka sentiasa me... be... perkara tersebut. Jika buku mungkin sangat susah, sukar pada masa sekarang. (R9:173)

d. Televisyen

Penggunaan televisyen juga dapat menarik minat pelajar pekak mempelajari al-Quran. Responden R9 berkata;

slide aa... projektor, projektor, TV ataupun TV projek ataupun TV sangat, sangat berkesan kepada mereka dan mereka sangat *excited* (R9:158)

e. Projektor

Responden R8 dan R9 berkata penggunaan projektor sebagai bahan bantu mengajar dapat menarik minat serta meningkatkan kefahaman pelajar pekak dalam pengajaran dan pembelajaran al-Quran. Responden R8 berkata;

projektor ataupun aa... LCD yang ada untuk menambah lagi kefahaman mereka ditunjukkan tentang gambar-gambar untuk aa... mereka lebih mudah faham. Untuk sebagai tambah faedah pada mereka. (R8:103)

Responden R9 menambah;

slide aa... projektor, projektor, TV ataupun TV projek ataupun TV sangat, sangat berkesan kepada mereka dan mereka sangat *excited* (R9:158)

iii. Bentuk / ciri-ciri teknologi.

a. Visual yang jelas

Responden R1, R4 dan R7 menyatakan bahawa gaya pembelajaran yang sesuai untuk orang pekak adalah visual. Responden R1 berkata;

Teknologi yang sesuai sudah tentulah teknologi yang menggunakan visual sahajalah. Aa... visual, teknologi yang menggunakan audio tidak begitu sesuai kecuali mereka yang mempunyai aa... paras, aa... apa, aa... masalah pendengaran itu rendah. (R1:285)

Responden R2 menambah;

Lebih kepada visual untuk di rai sebab meraikan aa... keperluan mereka itu. Aa... ini yang patut kita *highlight* kan lah. Walaupun dengan orang pelajar pekak ok. Itu akan lebih membantu lah, insya Allah. (R2:302)

Responden R4 juga berkata;

penglihatan mereka visual mereka untuk meng... mempelajari aa... meng... mengambil ilmu input-input yang diberikan. Jadi kaedah yang sesuai yang saya rasa paling sesuai adalah aa... kaedah visual. (R4:168)

Responden R7 berkata;

dorang ni visual. Dia audio pun tak ada, *so* visual lah *more* kepada visual. (R7:287)

b. Warna yang jelas, menarik dan tetap.

Responden R1, R4, R6 dan R9 berpendapat bahawa penggunaan warna perlulah jelas menarik serta tidak mengelirukan. Responden R1 berkata;

Warna yang tetap. Kalau kita gunakan aa... contohnya kalau kita gunakan ayat itu di hujungnya, ayat itu boleh diwakafkan aa... jadi em, kita gunakan aa... satu warna sahaja dalam setiap ayat itu kan. (R1:331)

Responden R6 menambah;

Kalau mereka memahami cukup sekadar hitam dan putih. Tapi jika sukar a... ditambah dengan lebih baik ditambah dengan warna-warna untuk memudahkan pemahaman mereka. (R6:215)

Responden R4 berkata;

Warna-warna yang menarik... menarik dan gambar-gambar yang sesuai maka itu dapat membantu mereka dalam aa... proses pembelajaran. (R4:175)

Akhir sekali responden R9 berkata;

Iya sebegitu juga warna yang menarik, yang menarik aa... untuk melihat perkara tersebut dan senang diingat. (R9:176)

IMPLIKASI KAJIAN

Dalam bahagian ini, penyelidik akan membincangkan berkenaan dengan implikasi kajian analisis keperluan pembangunan modul pedagogi surah Al-Fatihah dan Tiga Qul untuk pelajar pekak di Kolej Vokasional. Implikasi yang pertama ialah dapat memberi idea ataupun cara kaedah pengajaran dan pembelajaran al-Quran kepada guru untuk pelajar pekak di Kolej Vokasional. Antara kaedah yang telah dicadangkan dan dilaksanakan oleh majoriti responden ialah kaedah ejaan jari Arab, *Kitabah* dan pengulangan. Kaedah-kaedah ini juga dapat meningkatkan kemahiran membaca (isyarat), menulis serta berfikir ataupun daya ingatan mereka. Berdasarkan sorotan kajian menunjukkan bahawa pelajar pekak aliran kemahiran / vokasional masih kurang menguasai kemahiran asas seperti kemahiran membaca, menulis dan kemahiran berfikir (Madinah Mohd Yusof et al., 2017).

Selain itu, dapat memberi idea kepada guru berkenaan dengan ciri-ciri teknologi yang sesuai diaplikasikan terhadap pelajar pekak terutamanya dalam pengajaran dan pembelajaran al-Quran. Antara ciri-ciri teknologi yang sesuai ialah berbentuk visual yang jelas dan warna yang jelas, menarik dan tetap. Sorotan kajian menunjukkan bahawa masih kurang penggunaan teknologi dalam pengajaran dan pembelajaran al-Quran untuk pelajar pekak (Nafiseh Alagheband Ghadim et al., 2013).

KESIMPULAN DAN CADANGAN

Secara keseluruhannya, kajian berkenaan dengan Pendidikan al-Quran untuk pelajar pekak masih kurang dilaksanakan (Muhammad Sayuti Sabdan et al., 2018). Malah kajian berkenaan dengan golongan pekak di Malaysia masih kurang dijalankan (Muhammad Sayuti Sabdan et al., 2016; Zainuddin Ibrahim et al., 2014). Selain itu, modul pengajaran dan pembelajaran al-Quran untuk pelajar pekak masih berbeza-beza di setiap institusi (Ab Aziz Mohd Zin et al., 2009; Muhammad Sayuti Sabdan et al., 2016; Muhammad Sayuti Sabdan et al., 2018; Ummu Karamah, Hamdi Ishak & Sabri Mohamad, 2019). Manakala di peringkat kolej vokasional juga modul Pendidikan Islam untuk pelajar pekak sama dengan pelajar tipikal aliran kemahiran (Kementerian Pendidikan Malaysia, 2019b). Oleh yang demikian, perlunya penyelarasan modul Pendidikan al-Quran kepada pelajar pekak serta perlunya pembangunan modul pedagogi al-Quran berasaskan teknologi untuk pelajar pekak di Kolej Vokasional. Secara tidak langsung dapat memberi ruang dan peluang kepada mereka untuk mempelajari al-Quran dengan lebih baik dan tersusun (Muhammad Sayuti Sabdan et al., 2018).

RUJUKAN

- Ab. Aziz Mohd Zin, Mohamad Kamil Ab Majid, Anisah Ab Ghani, Mohd Fauzi Hamat, Nor Raudah Hj Siren & Juwairiah Hassan. (2009). *Dakwah Islam Terhadap Orang Kurang Upaya*. Kuala Lumpur: Universiti Malaya Kuala Lumpur.
- Abdul Munir Ismail. (2009). *Dakwah Kepada Orang Pekak Di Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur*. Tesis Doktor Falsafah. Jabatan Dakwah Dan Pembangunan Insan, Akademi Pengajian Islam, Universiti Malaya, Kuala Lumpur.
- Azman Ab Rahman, Norakyairee Mohd Raus, Hussein 'Azeemi Abdullah Thaidi, & Mohammad Naqib Hamdan (2014). *Fiqh Jenayah Orang Kelainan Upaya*. Nilai: Universiti Sains Islam Malaysia
- Bahagian Pendidikan Khas. (2013). Dimuat turun pada 6 November 2013 daripada http://www.moe.gov.my/bpkhas/index.php?option=com_content&view=article&id=1:selamat-datang-ke-portal-rasmi-jabatan-pendidikan-khas&catid=1:latest-news
- Hamdi Ishak, Ab Halim Tamuri, Rosadah Abdul Majid, & Safani Bari. (2012). Amalan Pengajaran Guru Dalam Pengajaran dan Pembelajaran Pendidikan Islam di Sekolah Kebangsaan Pendidikan Khas (Masalah Pendengaran). *Journal of Islamic and Arabic Education* 4(2), 2012 11-24.
- Houston, H. Bruce, L. & Svornyy, S. (2010). Perceptions of the effect of public policy on employment opportunities for individuals who are deaf or hard of hearing. *Journal of Disability Policy Studies* 21(1): 9–21.
- Juwairiah Hassan. (2009). *Pelaksanaan Dakwah Kepada Orang Pekak Di Terengganu*. Sarjana Usuluddin. Jabatan Dakwah Dan Pembangunan Insan, Akademi Pengajian Islam, Universiti Malaya, Kuala Lumpur.
- Kementerian Pendidikan Malaysia. (2019a). *Ambilan 2020 Permohonan Murid Berkeperluan Khas Tingkatan 1 & 4*. Dimuat turun pada 17 November 2019 daripada <https://epkhas.moe.gov.my/images/iklan.jpg>
- Kementerian Pendidikan Malaysia. (2019b). *Kurikulum Standard Kolej Vokasional Pendidikan Islam Sijil Vokasional Malaysia*. Putrajaya: Bahagian Pendidikan dan Latihan Teknik Vokasional.
- Kementerian Pendidikan Malaysia. (2019c). *Pengenalan Pendidikan Islam Pendidikan Khas*. Dimuat turun pada 18 November 2019 daripada <https://www.moe.gov.my/pendidikan/khas/pendidikan-islam-dalam-pendidikan-khas/pengenalan>
- Kementerian Pelajaran Malaysia. (2012). *Laporan Awal Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia 2013-2025*. Putrajaya: Kementerian Pelajaran Malaysia.
- Kurikulum Standard Sekolah Rendah Pendidikan Khas. (2011). *Pendidikan Islam Masalah Pendengaran Tahun dua*. Putrajaya: Bahagian Pembangunan Kurikulum Kementerian Pelajaran Malaysia
- Madinah Mohd Yusof, Mohd Hanafi Mohd Yasin & Mahidin Awang Itam. (2017). Kemahiran Keboleherjaan Individu Masalah Pendengaran Dan Implikasinya Terhadap Program Pendidikan. *International Conference On Special Education In Southeast Asia Region 7TH Series 2017*.
- Masitah Hayati Mad Isa & Suhaida Abdul Kadir (2014). Kemahiran Vokasional Diperlukan Pelajar Pendidikan Khas Integrasi Bermasalah Pembelajaran Sekolah Menengah Harian. *First Technical and Vocational Education International Seminar 2014 (TVEIS 2014) 25 – 26 Ogos 2014*. Skudai: Universiti Teknologi Malaysia
- Mohamad Azhar Mat Ali, Kamarrul Ariffin Abdul Rahman, & Abdul Shatar Che Abd Rahman. (2012, June). Pengukuran Pencapaian Kemahiran Bahasa Murid Prasekolah Orang Asli dari. *In Prosiding Seminar Penyelidikan Pendidikan IPG*.
- Mohd Huzairi Awang, Hajaratul Bahti Zakaria, Bani hidayat Mohd Shafie & Nor Hayati Fatmi Talib (2010). Pendidikan Islam Golongan Masalah Pendengaran: Tinjauan Awal Isu dan Cabaran Dari Perspektif Guru.

- Prosiding Seminar Kebangsaan Pengajian Islam Menjana Keintelektualan Ummah Universiti Sains Islam Malaysia, 23-25 Jun 2010.*
- Muhammad Sayuti Sabdan. (2014). *Penilaian Penggunaan Kaedah Fakih Berasaskan Teknologi dan Gaya Pembelajaran Bagi Murid Pekak*. Disertasi, Ijazah Sarjana Pendidikan, Fakulti Pendidikan, Universiti Malaya, Kuala Lumpur.
- Muhammad Sayuti Sabdan, Norlidah Alias, Mohd Yakub @ Zulkifli Mohd Yusof, & Nazean Jomhari. (2018). *Kaedah Andragogi Pendidikan Al-Quran Bagi Golongan Pekak Dewasa*. *Jurnal Sultan Alauddin Sulaiman Shah*. E-ISSN 0128-0899.
- Muhammad Sayuti Sabdan, Norlidah Alias, Zulkifli Mohd Yusof, Nazean Jomhari, Nor 'Aziah Mohd Daud, & Noor Fadilah Md Aslie (2016). *Tinjauan Pelaksanaan Pendidikan Al-Quran Bagi Golongan Pekak Di Malaysia*. *Jurnal Al-Turath*, 1(2),43-51. e-ISSN 0128-8-0899.
- Mustafa Che Omar, Nik Hassan Seman, Abdullah Yusoff, & Abdul Hakim Abdullah. (2015). *Kesukaran Mengajar Dan Belajar Al-Quran Dalam Kalangan Pelajar Pekak: Isu Dan Cabaran Guru Pendidikan Islam*. *eProceedings International Seminar on al-Quran in Contemporary Society 10 – 11 October 2015*. Fakulti Pengajian Islam Kontemporari: Universiti Sultan Zainal Abidin.
- Nafiseh Alagheband Ghadim, Norlidah Alias, Syar Meeze Mohd Rashid, & Mohd Yakub Zulkifli Mohd Yusoff. (2013). *Mother's Perspective Toward al-Quran Education for Hearing Impaired Children in Malaysia*. *The Malaysian Online Journal of Educational Technology*, 1(4), 26.
- Nor'Aziah Mohd Daud.(2012). *Kaedah Mudah Pelajari Al-Quran Bagi OKU: Fakih Al- Quran Hadiah Buat Golongan Istimewa*. Kuala Lumpur: Centre of Quranic Research.
- Nur Hannah Saari, Cila Umat, & Kamarul Shukri Mat Teh. (2013). *Factors Affecting the Learning of the Holy Quran among Severely and Profoundly Hearing-Impaired Children with a Cochlear Implant*. *Journal of Humanities and Social Science (JHSS)*, 2 (1), P85-92.
- Sekolah Menengah Pendidikan Pendidikan Khas Vokasional Shah Alam (2015). *Sejarah Sekolah*. Diperoleh pada 18 September 2019 daripada <https://smpkvshahalam.wixsite.com/smpkvsa/sejarahsekolah>
- Ummu Karamah Alias, Hamdi Ishak & Sabri Mohamad. (2019). *Kaedah-Kaedah Bacaan Al-Quran Dalam Kalangan Orang Kurang Upaya Pendengaran*. *Jurnal al-Turath*, 4 (2). e-ISSN 0128-0899.
- Zainuddin Ibrahim, Ngu. K. S., Norlidah Alias, & Dorothy Dewitt. (2014). *Pembangunan Modul Pedagogi Pembelajaran Berasaskan Padlet Untuk Pelajar Pekak Di Institut Pengajian Tinggi*. *Persidangan Kebangsaan Kurikulum Dan Teknologi Pengajaran, 21 Mac 2014*. Kuala Lumpur: Universiti Malaya Kuala Lumpur.